

ВЗАЄМОДІЯ ОРГАНІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ІЗ ЗМІ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОПЕРАТИВНОЇ КОМБІНАЦІЇ

Ценов В.М., аспірант кафедри оперативно-розшукової діяльності НАВС.

У разі одержання фактичних даних, що можуть бути використані як докази, проводять оперативні комбінації з документування цих даних з метою їх легалізації. Оперативну інформацію негласного працівника реалізують через проведення легендованого гласного (зашифрованого) оперативного огляду.

Існує ситуація, коли правоохоронні органи використовують журналістів для створення оперативної комбінації. Наприклад, поширюючи інформацію про загибель певної особи. Відомий випадок із журналістом Лутьєвим і депутатом ВР Криму Миколою Котляревським. Щоби спровокувати певну ситуацію, правоохоронні органи розповсюдили інформацію, що Котляревського викрали і, можливо, вбили. Журналісти публікували інформацію, навіть не намагаючись її перевірити. Потім з'ясувалося – це була оперативна комбінація і фактично всі ЗМІ було використано в темну.

До вінницької поліції надійшла оперативна інформація про підготовку замовного вбивства. Вінничанин через раніше судимих осіб підшукував виконавця злочину. Поліцейські спільно з департаментом карного розшуку Національної поліції України та прокуратурою області, провівши оперативну комбінацію, попередили вбивство та затримали замовника при передачі коштів.

Аби помститися старшому братові вінничанин наважився на злочин – він за десять тисяч гривень замовив його вбивство. Виконавцю він передав роздруковану на принтері фотографію 25-річного брата. «Півтора місяці поліцейські проводили негласні

оперативні заходи і повністю контролювали замовника злочину. Була проведена оперативна комбінація, імітоване вбивство. Для максимально реалістичної картини злочину потерпілого полили кров'ю тварини. Поліцейські інсценували картину вбивства, а у якості підтвердження виконання злочину передали замовнику фотографії закривавленого брата разом з його паспортом. 22-річний вінничанин передав виконавцю аванс у розмірі 2 тисячі гривень. Ще 500 він заплатив при отриманні фотографій з місця злочину. Решту грошей він мав передати пізніше. Зловмисника затримано в порядку ст. 208 КПК України після отримання ним матеріалів, що підтверджують вбивство. За даним фактом розслідується кримінальне провадження за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ч. ч. 1 ст. 14, ч.3 ст.27, п. 11, ч. 2 ст. 115 КК України (готування до учинення умисного вбивства на замовлення).

Отже, завдання, що підлягають розв'язанню за допомогою оперативних комбінацій, виникають із урахуванням оперативної обстановки, що склалася, і можуть бути різноманітними: виявлення об'єктів оперативної уваги та отримання інформації первинного характеру; забезпечення превентивного впливу на осіб, які становлять оперативний інтерес; досягнення мети оперативної розробки; виявлення і зберігання фактичних даних, які можливо використати як докази в кримінальному судочинстві (створення умов, необхідних для проведення процесуальних дій і забезпечення їх результативності, створення умов для встановлення і збереження матеріальних доказів та інших джерел доказової інформації, забезпечення отримання правдивих показань від фігурантів кримінальних проваджень) створення умов, необхідних для проведення оперативного експерименту; забезпечення безпеки учасників кримінального судочинства тощо.

Підсумовуючи викладене, доречно зазначити, що якісне планування проведення оперативних комбінацій є змістом тактичних програм припинення злочинів оперативними підрозділами НП

України, що виникають на певному етапі перевірки або на етапі фіксації фактичних даних в певній ситуації. Тому результати проведення оперативних комбінацій мають виняткову процесуальну цінність. Вони можуть і повинні використовуватися для забезпечення розв'язання завдань кримінального судочинства.